

Gerçek

Gazetemiz bu sayısıyla birlikte 200'ü kez yayınlanmış oluyor.

İlk olarak, 15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişinin 5ci, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin ise 1ci kuruluş yıldönümüne rastlayan 1975 Haziran ayında yayına başlayan GERÇEK, değişik işlevler kazanarak ve gitgide artan önemli sorumlulukları yüklenerek bugüne kadar işçi sınıfı politik hareketimizin etkili bir aracı konumuna yükseldi.

***

Geçen yıl Nisan ayında, kardeş Uruguay Komünist Partisi Merkez Yayın Organı Carta 100'ü sayısını yayınlamıştı. Carta-100 başlığıyla yayınlanan bu sayıda Carta'nın Uruguay'da askeri diktatörlük kurulduktan sonra da yayınına devam ettiği ve 8 yıl boyunca illegal bir yayın organı olarak hem Uruguay komünistlerinin, hem de demokratik güçlerin güçlü bir sesi olduğu belirtilmekteydi.

O sırada, gazetemiz Gerçek'in sürekliliği sağlanmış olmakla birlikte düzenli (sabit periyodlarla çıkan) bir yayın olarak etkin bir işlev kazandırılması konusunda teknik güçlükleri henüz aşabilmiş değildi.

Faşizme karşı mücadelede zengin deneyli olarak kardeş Uruguay komünistlerinin yayın organının 100'e ulaşan sayısından kaçının askeri diktatörlük altında basılmış olduğu dergide belirtilmiyordu ama cunta altında 8 yıl boyunca yayınının sürekliliğinin sağlanmış olması ve en önemlisi Carta'nın yurtdışında yayınlanan bir organ olmakla sınırlı kalmadığı Uruguay topraklarında işçi sınıfının ve demokratik hareketinin etkin bir silahı, vazgeçilmez bir mücadele aracı olduğu açıktı. Nitekim, Carta, 100'ü sayısını aynı zamanda askeri diktatörlüğün hazırladığı anayasanın referandumda halk tarafından reddedilmesi ve cuntanın demokratik güçlerden ağır bir şamar yemesi başarısıyla birlikte kutlanmaktaydı.

Türkiye işçi sınıfı ve emekçi halk hareketinde gazetemizin Mayıs sayısının hazırlandığı o günlerde önümüzdeki teknik güçlüklerin kısa sürede bertaraf edileceğine inancımız tamdı.

Nitekim TSİP'in 7ci Kuruluş Yıldönümüne geniş yer veren Gerçek'in Temmuz sayısıyla birlikte ve Temmuz ayından bu yana gazetemizin sürekliliği düzenlilikle bütünleşti ve her ay yayınlanan, militanların güçlü bir mücadele aracı olarak işlev kazanan aylık bir organ niteliği kazandı.

Gene o zamandan bu yana kitlelerin

ileri unsurlarına ulaştırılması, yaygınlığının genişletilmesi yolunda büyük mesafeler kazanarak asıl mücadelemizde alanında onbinden fazla kişinin birinci elden -doğrudan- okuduğu bir organ haline geldi. Gerçek nüshalarının birinci elden çıktıktan sonra kaç kişi tarafından okunduğu ise okuyanların zincirleme olarak ellerindeki nüshaları kaç kişiye ilettikleri hususu bölgeden bölgeye, ilden ile, semtten semte değiştiği için sağlıklı ve yaklaşık bir değerlendirmenin ötesindedir. Ama sadece şu kadarını söyleyebiliriz ki, GERÇEK 12 Eylül öncesinde hitabettiği oku-

Gerçek 200

yucu kitlelerini şu anda kucaklamış ve daha da geniş bir yaygınlığa ulaşmış durumdadır.

Hiç kuşkusuz bu küçüksenmeyecek bir başarıdır, ama unutulmaması gereken nokta o dönemdeki Gerçek'in haftalık bir yayın olduğu, bugünkü periyodun ise henüz aylık düzeyde kaldığıdır. Bir başka deyimle varılan başarının altını çizerken, varılması gereken hedefi de bilincimizde tutmak, şu anda uzak da gözükse oraya adım adım ilerlemek zorunluluğu unutulmamalıdır. Çünkü kazanılan başarı, ancak ve ancak daha ileri, daha güçlü, daha büyük başarılarla basamak teşkil ettiği müddetçe önemlidir. Aslolan yapılanla övünmek ve yetinme duygusuna kapılmak değil, daha büyük hedeflere azmetmek ve oraya doğru ilerlemektir.

***

GERÇEK gazetisiyle ancak içinde bulunduğumuz dönemin koşullarında tanışan daha önceden onu okumamış olan, hatta onun varlığından ya da niteliğinden haberi olmayan fakat cuntanın ağır baskısı altında devrimci, ilerici tüm yayınların ülkemizde susturulduğu şartlarda işçi sınıfının ve topyekün emekçi halk mücadelesinin bu güçlü soluğunu, bu umutlu, azimli sesini duyan yeni okuyucu kardeşlerimiz için, gazetemizin tarihçesi hakkında kısa bir özetleme yapmak istiyoruz.

Yukarıda da belirttiğimiz gibi 1975 yılının Haziran ayında ajitasyon yani ağır basan bir yığın gazetesi olarak yayına başlayan GERÇEK, önce

düzensiz aralıklarla çıktı. 1977 yılında düzenli bir 15 günlük ajitasyon gazetesi olarak yayını sürdürdü. 1978 yılının 1 Mayıs'ından itibaren haftalık bir gazeteye döndü ve 1979 Eylül'üne kadar aksamaz yayınladı, içeriği geliştirildi.

GERÇEK'in birinci evresi diye nitelendirilebileceğimiz bu dönem, gazetemizin ajitasyon göreviyle yükümlü olduğu ve bu açıdan yardımcı bir işlev taşıdığı bilinmektedir. Bu zaman zarfında bir kadro gazetesi niteliğinde olan ve 248 sayı yayınlanan KİTLE'nin ve daha sonra da yayına sokulan BİRLİK'in yanısıra, GERÇEK işçi sınıfı siyasal hareketimizin güçlü bir aracı olarak gitgide yaygınlaştı.

1979'un Eylül'ünde, faşist milliyetçi hareket terörünün iyiden iyiye gemi azağı ve emperyalizm ile yerli karanlık güçler tarafından planlanan kanlı mizansenin diğer parçası olarak "ara rejim-kara rejim" sözlerinin artık açıktan açığa söylendiği, ordunun idareye el koymasını talep eden emperyalist ve yerli tekeli çevrelerin bu planlarını açıkça savunduğu günlerde, 1979 Kısmi Senato seçimleri geldi.

Politik atmosferin büsbütün gerçinleştiği, seçimler nedeniyle kitlelerin siyasal dikkatlerinin daha da arttığı bir dönemde, işçi sınıfı politik hareketimizin yapacağı seçim çalışmaları, siyasal gerçekleri açıklama kampanyasının önemli bir platformunu oluşturmaktaydı. Siyasal gerçeklerin başarıyla kitlelere anlatılması ise, hiç kuşkusuz, sadece radyo-televizyon olanaklarıyla sınırlı kalmazdı. Aslolan, işçi sınıfımızın kendi bağımsız araçlarıydı. Bu planda yapılan mitingler, kahvehane toplantıları, gecekondular ve köy çalışmaları, bildiriler dağıtma vb. gibi pratik ajitasyon-propaganda çalışmaları daha etkili bir araçla güçlendirilmeliydi.

Bu nedenden ötürü, seçim döneminde gazetemiz adigeçen işlevi daha iyi yerine getirebilmek için günlük olarak yayınlandı. Daha sonra yeniden haftalık yayına geçti ve 188ci sayısının yayınlandığı 9 Eylül 1980'e kadar merkezi nitelikli bir organ olarak ajitasyon ve propaganda görevini birleştirdi.

GERÇEK gazetesi 12 Eylül öncesine geldiği günlerde, metal, tekstil ve cam işkollarındaki grevleri destekleme amacını güden kampanya içinde daha ileri bir etkinlik ve yaygınlık kazanmış ve düzenli okuyucuları dışında, onbinlerce grevci işçiye ulaşmış bulunuyordu.

(Devamı 7. sayfada)

Gerçek

Barış Güçlerine Karşı Gece Baskını

Askeri cunta yeni bir gece baskını düzenleyerek Türkiye Barış Komitesi'nin bulabildiği yöneticilerini tutukladı.

Haklarında tevkif kararı çıkartılanlardan bir kısmı yurtdışında bulunduğu, bir kısmı da "bilinen adreslerinde bulunmadığı" için ele geçmemişlerdir. Fakat gene de birçok seçkin barışsever, cuntanın Selimiye'deki askeri zindanlarına götürülmüşlerdir.

İstanbul Baro Başkanı ve DİSK davasının baş savunma avukatı Orhan Apaydın tutuklanmadan önce basına verdiği yazılı açıklamada özetle şöyle dedi:

"Bugün DİSK davasında iddianamenin okunması bitecek ve ben de bu davanın tutarsızlığını söyleyerek red talebinde ve tahliye isteminde bulunacaktım. Ama Savcı Süleyman Takkeci hakkımızda tutuklama kararı çıkartarak savunma hakkını kısıtlamak istedi. Ne var ki, biz sanık sandalyesinde de olsa görüşlerimizi savunmasını biliriz... 104 yıldan beridir görevini onurla sürdüren İstanbul Barosu Abdulhamit despotluğuna karşı da mücadele etmiş daima adaletsizliğe, baskıya karşı çıkmıştır. İstanbul Barosu teröre ve faşizme karşı durmuştur, devlet terörü dahil her türlü teröre karşı çıkmıştır...Şayet barışı savunmak bir suç ise biz barışı onurla savunuruz."

Türkiye Barış Komitesi yönetiminin kapsadığı TÖB-DER, Köy-Koop, T. Tabipler Birliği, Türkiye Yazarlar Sendikası, Tüs-Der, Tüted, DİSK'e bağlı sendikalar, kadın örgütleri vb. örgütlerin yöneticileri, partilerin taraftarları, milletvekillerinin seçmenleri gözönüne alınırsa; Türkiye Barış Komitesi en az üç milyonu aşkın insanımızı doğrudan temsil etmekte, ayrıca milyonlarca emekçinin, yurtseverin barışsever özlemlerini yansıtmaktadır.

Cuntanın bu salvosu, bir yandan ilerici güçlere ve aydınlara yönelik bir yeni saldırıdır, faşizmin yeni bir tırmanışıdır. Öte yandan Türkiye barış hareketine, ülkemizdeki ilerici güçlerin barış özkemlerine ve dolayısıyla dünya barış hareketinin Türkiye koluna indirilmiş barış düşmanı bir darbedir.

Cuntanın bu gece baskını, onun Amerikancı karakterinin bir yansıması olup, daha önce planlanmış, hazırlanmış ve uygun bir zaman kollanarak -akılları sıra yerinde bir zamanlama ile- gerçekleştirilmiştir. Yoksa Ankara eşkiyasının bu gece baskını, kimilerinin sandığı gibi "cunta içindeki ve dışındaki gerici güçlerin giderek ağır basması" değildir. Cunta dün neyse, bugün de o kadar faşisttir, dün ne kadar Amerikancı ise bugün de o kadar Amerikancıdır. Me-sele sadece bu politikanın zaman içinde yerleştirilmesi, tırmandırılması, ayrıntılarına kadar biçimlen-

mesi ve çok önceden çizilmiş olan planın zamanlamalar ile adım adım uygulanmasıdır.

Konuya siyaset hukuğu açısından bakılacak olursa: Türkiye Barış Komitesi bugüne değin barış, yumuşama ve silahsızlanmayı, Helsinki Konferansı ilkelerini savunmuştur. İç politika konusunda hiçbir faaliyeti olmamıştır. Ceza Kanununun 141, 142 ve 146cı maddelerinin gerici-faşist içeriğini bile fersah fersah öteye götürerek, hukuken asla bu maddelere girmeyecek davalara bu etiketleri yapıştıran ve onbinlerce kişiyi mahkûm eden bir o kadarını da etmeye hazırlanan faşist generaller çetesi, şimdi iç politikayla hiçbir ilişkisi bulunmayan Türkiye Barış Komitesi'ni iç politikaya değgin yasalarla 141 ve 142 ile yargılamaya kalkışarak dünya hukuk tarihinde eşine as rastlanıy yeni bir suçta girişmiştir.

DİSK'in 15ci Yılı Kutlandı

F. Almanya'da bulunan DİSK'li sendikacıların girişimiyle DİSK'in 15ci Kuruluş Yıldönümü kutlandı.

Bu konuda, Türkçe yayın yapan F.Alman radyolarının geniş yer verdiği ön çalışmaların ve basın toplantısında DİSK'le ilgili gerçeklerin açıklanmasından sonra süren çalışmalar, DİSK'in Kuruluş Yıldönümü'ne rastlayan 13 Şubat'da Frankfurt ve Essen'de yapılan coşkun toplantılarla kutlandı, DİSK ve tutuklu DİSK yöneticileri ve diğer görevlileriyle dayanışma dile getirildi.

GERÇEK F.A.K., FİDEF ve KKDK bu çalışmalarını desteklediler.

Frankfurt toplantısında DİSK adına GYK üyesi, Hür Cam-İş yöneticisi Yaşar Arıkan, Essen gecesinde ise GYK üyesi, Maden-İş yöneticisi Murat Tckmak konuşular. Ayrıca Havana'da bulunan Gültekin Gazioglu'nun yazılı konuşması okundu. Geceleri destekleyen üç demokratik örgüt adına kısa konuşmalar yapıldı.

Kültür bölümünde: Essen'de, Brecht Korosu, Ozan Ali Mahir, Ozan Mecburi; Frankfurt'da ise Frankfurt Halkevi folklor ekibi, sanatçı Sümevra Çakır ve Kürt Ozan Temeli program sundular.

İşçi Ücretleri Ödenmiyor

12 Eylül faşizmi işçi haklarının zerresini bırakmadı. İlk bir yılda işçi ücretleri donduruldu, grevler yasaklandı, sendikalar çalıştırılmadı, işçilere çeşitli fiili baskılar uygulandı, işten atmalar yoğunlaştı. Yüksek Hakem Kurulu, ücretleri enflasyonun gerisine düşürmek için alabildiğine kısıtı, sosyal işçi haklarını yok edip, sözleşme düzenini paramparça etti.

Ama bütün bunlar yetmedi. Şimdi de, yani 1981 yılının son aylarında patronlar işçi ücretlerini ödememeye başladılar. Karabük ve İskenderun Demir ve Çelik fabrikalarında çalışan işçilere ücretleri ödenmiyor. İşten ayrılan işçilere, fabrikanın birikmiş stoklarını eritmek için, kıdem tazminatı olarak "demir ödeniyor"! Evet yanlış okumadınız, işçileri "demirle ödeme yapılıyor"!

İşçilere ücret ödememek, ücret yerine "mal ödemek"... Bu angaryadır.

(Devamı 7. sayfada)

MHP Davası

Ankara'da eli beşbin yurtseverin kanına bulanmış MHP çetesi yargılanıyor. Daha başından "göstermelik" olduğu anlaşılan davanın tavsadığı ve şimdi de cuntanın himayesinde giderek çözüldüğü görülüyor.

Cuntanın böyle davranacağı biliniyordu. Evren ilk açık hava konuşması olan Konya konuşmasında "biraz daha gecikseydik şimdi bu kürsüde onlar olacaktı" diyerek sol güçleri kastetmişti. Bu MHP'nin ve onun elebaşısı Türkeş'in çok bilinen teziydi: "Biz olmazsak komünistler çoktan iktidara gelmişti"!

Daha sorgular başlar başlamaz çetebaşları serbest bırakılmaya başlandı. Türkeş, cuntanın başı Evren'le "sınıf arkadaşı", cuntanın ikinci adamı Ersin'le de "samimi arkadaş" olduklarını açıklayarak cuntanın MHP üzerindeki dolaylı desteğini ifade etti. Türkeş daha önce de Evren'e iki mektup yazmış, bu himayeyi dilenmiş ve almıştı. Şimdi mahkeme, binlerce siyasi suikastin sorumlusu olan MHP şeflerini "sırası geldikçe" salıveriyor. Bir "zamanlama" taktiği içinde MHP yöneticileri tümten serbest bırakılacak, belki birkaç faşist militan asılarak MHP davası "tatlıya bağlanmuş" olacak.

Bu doğaldır. Faşist yönetim, bir başka faşist çeteyi, kendi çıkarı için ortadan kaldıracaktır veya himayesine alabilir. Bu vanılıcı olmalıdır. Ama şu da yanılıcı olmalıdır:

Bir kısım "aydın" ve demokrasiden yana görünen bazı gericiler, MHP'li bir "demokrasi" için kamuoyu oluşturmaya çalışıyorlar. Bunların kullandığı mantık şudur: Bu dönem bir "siyasi mütareke" dönemi olsun. Solun üzerine gidilsin ama fazla gidilmesin. MHP'nin suç aleti olarak kullandığı militanlardan bazıları asılsın ama MHP yönetimi de fazla hırpalanmasın. Böylece, fazla "yara açılmadan" sivil hayata geçilsin.

Demokrasinin bu sahte dostlarına kanmamak gerekir. Kimsenin faşist yönetimden MHP'yi mahkum etmesini beklediği yoktur. Ama MHP'nin, yaptıklarının hesabını sormak için sabırsızlanan kırk milyon halk vardır. Beşbin yurtseverin kanı bu faşist cinayet şebekesinden sorulacaktır. Bu gün değilse, yarın mutlaka sorulacaktır.

MHP'ye "acıyanlar", halkımıza aci-

mayanlardır. Demokrasinin samimi dostları oyuna gelmesinler. Ve unutmazınlar;

Tüm faşistlerle görülecek hesabımız vardır.

İKİZ CİNAYET ÖRGÜTLERİ

CC MHP-MİT CC

MİT ve MHP mensubu Hicabi Koçyiğit mahkemede itiraflarına devam ediyor. Bu itiraflar arasında, MHP Genel Başkan Vekili Sadi Somuncuoğlu ile ülkücü faşist kiralık katil M. Ali Ağca'nın da MİT ajanı oldukları yer alıyor.

Koçyiğit'in itiraflarının şurası fazla, burası eksik olabilir, ama, bu açıklamalar herkesçe bilinen MHP ve MİT içi çalışan iki teşkilattır... MHP'nin kanlı cinayetleri, gerçekte CIA'nın ve MİT'in düzenlediği komplo'dan başka birşey değildir. Ve ülkücü cinayet şebekelerinin başında Sadi Somuncuoğlu'nun bulunduğu da bizlerin meçhulü değildir.

Gene MİT'çi-MHP'ci Hicabi Koçyiğit M. Ali Ağca'nın hapislihaneden MİT tarafından kaçırıldığını söylemiştir. M. Ali Ağca'nın mahkemede konuşma tehdidi üzerine bunu alelacele uyguladığını anlatmıştır. Ağca'ya MİT tarafından 600 bin lira verildiğini belirtmiştir.

İşin bir yanı budur. Yani herkesin bildiği ve şimdi bir kez daha doğrulandığı gibi, MİT ile MHP'nin faşist terör ortaklığıdır.

Madalyonun öteyanı ise, siyasal ortamın en liberal olduğu dönemlerde bile gazetelerde MİT hakkında tek bir haber bile çıkmazken, son zamanlarda cuntanın ve sıkıyönetim mahkemelerinin bunca sansürü altında, MİT'le ilgili haberlerin nasıl olur da böyle ayan beyan gazete sayfalarında boy gösterdiğidir.

Bu ise, MİT içindeki faşist klikler arası çatışmanın su yüzüne çıktığının bir kanıtıdır. Bu cinayet örgütleri olan ikiz kardeşlerden MHP şimdilik yedektedir, fakat onun beynini ve çekirdeğini oluşturan diğer ikiz(MİT) işkencelerde ve zindanlarda Faşist Devlet Terörünün uygulayıcısı olarak görev başındadır.

Haskırış Yurtdışında

MHP ve MİT mensuplarından, karanlık işlerin adamı, işkenceci Mustafa Haskırış'ın 14 sene göstermelik bir hüküm giymeden bir celse önce tahliye edildiğini ve kayıplara karıştığını yazmıştık. Cuntanın ve onun MİT'inin emriyle tahliye edilen cellat Haskırış, derhal yurtdışına çıkmıştır, ancak ondan sonra hakkında sözümona hapis cezasına hükmedilmiştir.

Anlaşılan, Haskırış, Türk Hükümetinin son zamanlarda Ermeni teröristlerine karşı kurduğu misilleme ve korsanlık amacını taşıyan karşı-terör ve cinayet örgütünde görev almaktadır.

ASKERİ TOPLAMA KAMPLARINDA FAŞİST DEVLET TERÖRÜ

Bir arkadaşımızın ilettiği mektuptan:

Askeri cezaevi denilen cuntanın toplama kamplarındaki tutukluların kendilerine yapılan işkenceleri ve cezaevi koşullarını protesto etmek için giriştikleri toplu eylemler, ailelerince de desteklenmiş, özellikle ailelerinin toplu olarak Selimiye Kışlasına yürümleri üzerine yüzlerce kadın ve çocuk gözaltına alınmış ve bunların bir kısmı tutuklanmıştır.

Bu toplu eylemler bir ölçüde etkili olmuş ve tutukluların açlık grevine girerek direnmeleri üzerine Sıkıyönetim Komutanı Haydar Saltuk, cezaevi koşullarının iyileştirileceğine, tutukluların görüşmecileri ve avukatları ile rahat bir ortamda görüşürüleceğine, tutukluların radyo, gazete, roman türünden yayınları izleyebileceklerine ve en önemlisi "sorgulama" adı altında sürdürülen işkencelerin durdurulacağına söz vermek zorunda kalmıştı. Faşist cuntanın üst ve ast görevlileri, bu direniş karşısında geri adım atmışlarsa da bu geçici olmuştur. Senaryosu polisçe hazırlanmış düzmece tutanakları işkence yapmaksızın imzalatmanın olanaksız olduğunu gören Atatürkçü faşistler son bir aydır "sorgulama" işlemlerini daha yoğun bir biçimde başlatmışlardır.

Bilindiği gibi bugün askeri ve sivil cezaevlerinde bulunan tutukluların pek çoğu kendilerinin işlemedikleri ya da senaryosu polisçe yazılmış suçlamalardan ötürü işkence altında tutulmaktadır. Bunların başında ise eski başbakanlardan Nihat Erim'i öldürdükleri iddia edilen 6 genç gelmektedir. Bu gençler gözaltına alındıkları günden bu yana sürekli işkence altındadırlar. Bu gençlerin N. Erim'i öldürmediklerini hem polis, hem savcı, hem de davaya bakan hakimler bilmektedir. Buna karşın N. Erim'e karşılık "Altı kişinin sallandırılması" yuvarından yani faşist konseyden emredilmiştir.

Diğer tutuklular için de aynı yöntemler geçerliliğini sürdürmektedir. Tutuklular, faşist görevlilerce zorla, insanlık dışı yöntemlerle cezaevlerinden alınmakta ve günlerce, haftalarca "sorgulama" adı altında işkenceden geçirilmektedirler. Maddi, manevi işkencelerin başında ise "son yolculuk" gelmektedir. Bu yöntem uyarınca tutuklu, gece-sabaha karşı "sorgulamaya götüreceğiz" bahanesi ile cezaevinden alınmakta ve bir araba ile yola çıkarılmaktadır. Araba içinde bir yandan küfür edilip dayak atılırken bir yandan da tutukluya bunun son yolculuğu olduğu, eğer hazırlanan tutanakları imzalamaz ise öldürüleceği söylenmektedir. Bu arada aynı yöntemi uygulayarak öldürdük-

leri tutuklulardan sözedilmekte ve aynı akıbetin kendisini beklediği vurgulanmaktadır.

Son zamanlarda bu tür işkencelerin özellikle İstanbul'da ve Kürdistan'daki cezaevlerinde yoğunlaşması tutukluların, "sorgulama" bahanesi ile arkadaşlarının koşullardan alınmalarına engel olmak biçiminde direnmelerine yolaçmaktadır. Tutuklular arkadaşlarını faşistlere teslim etmemekte, karşı koymaktadırlar. Bu durum karşısında faşist görevliler, "sotaya yatarak" tutuklunun doğal ihtiyaçlarını karşılamak için arkadaşlarından ayrıldığı anları kollamaktadırlar ve punduna getirip "sorgulamalık" tutukluyu kaçırmaktadırlar. Tutukluların bu gibi girişimlere karşı da uyanık ve önlemleri davranmaları faşistlerin ne denli insanlık düşmanı olduklarını bir kez daha ortaya koymuştur. "Sorgulamalık"ları tutuklu arkadaşlarının içinden almanın zorlaştığını gören faşist görevliler, şimdi çok daha kolay bir yöntem uygulamaktadırlar. Sorgulamalıkların bulunduğu koşula bayıltıcı gaz bombaları atılmakta, bütün tutuklular bayılmakta ve faşistler bunların içinden "sorgulamalık" olanları alarak işkence altına yatırmaktadır. En son Elazığ askeri cezaevinde bu yöntem en vahşice ve en alçakça bir biçimde uygulanmış bütün mahkûmlar gaz ile bayıltılmışlardır. Ve nihayet Mamak Toplama Kampında gardiyan subayların vahşeti yüzünden Nasuh Mişir Komaya girmiş, Ali Başpınar ise ağır yaralanmıştır.

"Sorgulama" adı altında işkenceye götürülen tutukluların "sorgulama" süresince hem en yakınlarına (anne-baba-kardeş) hem de avukatlarına tutuklunun nerede olduğu hakkında hiçbir bilgi verilmemektedir. Avukatların ve ailelerinin bu konulardaki girişimleri karşısında daha üst makamlardaki faşistlerin verdikleri yanıt ise şu olmaktadır: "Siz de mi başınıza iş açmak istiyorsunuz?"

Birçok hakim bu gelişmelerden haberdardır. İfadelerin nasıl alındığını, zabıtların nasıl imzalandığını bilmekteyirler ve bu nedenle bir kısmı davalara girmemek için rapor alırken, bir kısmı da ellerini devrimci kanına buluşturmak için emekliliklerini istemektedirler. Bunların yanısıra faşist cuntaya uşaklıkta büyük iştah gösterenler de bulunmaktadır.

NOT: Bu mektuptan hemen sonra Matris Cezaevindeki açlık grevini bastırmak için gaz bombası kullanıldığı ve iki gencin öldüğü belirtildi. Mahkemede de belgelenen bu olayla ilgili tutanakları yerimiz olmadığından yayınlamayız.

1982 Ocak ayı sonunda TSİP, TKP, TİP arasında gerçekleşen toplantı partiler arasındaki ilişkiler açısından önemli bir adımdır.

12 Eylül darbesi sonrasında ilişkilerde meydana gelen aksamaların giderilmesi ve cuntaya karşı mücadelede güçlerin birleştirilmesi için 1981 başında TSİP'in *Siyasi Birlik ve Demokratik Güçbirliği* meselelerinin görüşülmesi amacıyla önermiş olduğu toplantı 1 yıl sonra da olnihayet gerçekleştirilmiştir.

Toplantının gerçekleştirilmesi kuskusuz bir olumluluktur ama bu olumluluk belki de doğal olarak bazı olumsuzlukları da içermektedir. Madem ki marksiste düşen toplumun ileriye doğru evrimini kolaylaştırmak, bu uğurda çaba göstermektedir, bizim de görevimiz terazinin olumluluk kefesini daha ağır bastırarak olmalıdır. Bu işe, olumsuzlukların açık yüreklilikle ele alınıp idelenmesini ve bunların üstesinden gelinmesi için çaba sarfedilmesini gerektirir.

Nedir toplantının olumsuz yanları?

SIYASİ BİRLİK MESELESİ

Birincisi, TKP'nin "siyasi birlik" konusundaki tutumudur. TKP, Türkiye'de işçi hareketinin birliği diye bir mesele olduğunu kabul ettiğini, ancak kendisi dışındada bir komünist partisi olduğunu *asla kabul etmeyeceğini* ifade etmektedir. Bu formülasyonun bilimsel sosyalist literatürdeki anlamı son derece nettir. İşçi hareketinin birliğinden kastedilen, işçi kitleleri içindeki, genellikle gelişkin kapitalist ülkelere özgü komünist-sosyal demokrat bölünmüşlüğü cephe, işbirliği vb. (Fransa'da ünlü "Solun İşbirliği") yollarından giderilmesidir. Yani amaçlanan ideolojik değil, mücadele planında birliktir. Zaten komünizm ve sosyal demokrasi birbirine zıt ideolojilerdir ve birleştirilmeleri mümkün değildir. Oysa birbirine zıt ideolojilerin belirli çerçeveler içinde aynı hedeflere yönelik, aynı siyasetleri gütmeleri pekala mümkündür ve hem geçmişte, hem günümüzde bunun çeşitli örnekleri vardır. Siyasi işbirliğinin en gelişkin şekli olan "cephe"ler iste böylesi bir ihtiyattan kaynaklanmaktadır.

"İşçi hareketinin birliği" cephenin özgül bir biçimidir ve siyasi birliğe doğru bir gelişmeye hizmet edebilir. Çünkü böylesi birlik *sınıfsal temel* üzerinde gerçekleşmektedir. Ama işçi hareketinin birliği, siyasi birliğe doğru ilerleyecekse bu asla bilimsel sosyalist ideolojiyle bir burjuva ideolojisi olan sosyal demokrasi arasındaki pazarlıklarla, tavizlerle olmaz. Burada hedef işçi kitlelerinin tamamının, onun sınıf ideolojisi olan sosyalizme kazanılmasıdır.

İste TKP kendi dışında bir partinin varlığını asla kabul etmeyeceğini söylerken siyasi birlik konusundaki görüşünü yukarıdaki gibi ortaya koymaktadır. Kıscası TKP, TSİP ve TİP'le olan ilişkilerini sadece işbirliği sınırları içinde tutmak istemekte ve "asla komünist kabul etmeyeceği" bu partileri işbirliği sürecinde "kendi ideolojisi"ne çekerek siyasi birliğe varmayı hedeflemektedir. Ve böyle olunca da "siyasi birlik" meselesi kitlemekte, pek yaygın deyişle paketlenip buz dolabına konmaktadır. Çünkü TKP'nin çıkış noktası gerçekle bağdaşmamaktadır.

Bugün Türkiye'de, "işçi hareketi"nden çok daha önde, bilimsel sosyalist hareketin bölünmüş olduğu gerçeğini görmeyen ne bir işçi vardır, ne bir emekçi, ne de bir aydın! Ve bu bölünmüşlüğü biran önce giderilmesi hem ulusal planda, hem de ulus-

ORTAK AÇIKLAMA VE BİLDİRİ ÜZERİNE

lararası kardeş partiler platformunda herkesin en içten arzudur.

Siyasi birliğin gördüğü çok yanlı teşvikler, marksist-leninist birlik sürecini kolaylaştırmak ve çabuklaştırmak için -bizimher zaman büyük değer verdiğimiz- yardımlar, katkılar bu gerçeğin en somut ifadeleridir. Üstelik yakın geçmişte böylesi teşvik ve katkılarla gerçekleşen parlak bir siyasi birlik örneği vardır. Meksika'da MKP'nin çabalarıyla 4 parti arasında gerçekleşen birleşme, bir ülkede bilimsel sosyalist hareketin bölünmüşlüğü giderilmesi konusunda bize örnek olmalıdır. Nitekim TSİP baştan beri Meksika örneğine büyük önem vermiş, bu örneğin bizdeki olumsuzlukların giderilmesine katkı getirmesi için yaratıcı bir yol izlemiştir. Ve herkes TSİP'in, MKP'ninkine paralel misyonunu takdirle karşılamış, böylesi bir tutuma değer vermiş ve TSİP'in marksist-leninist birlik temelindeki birliği politikasını desteklemiştir.

Bütün bunlara rağmen TKP, ne TKP'nin de herhangi bir TKP üyesinin birleşme diye bir sorunu olmadığını, hiçbir TKP örgütünden veya TKP üyesinden böyle bir istek gelmediğini vurgulayarak siyasi birlik yolunda atılabilecek ilk somut adımlara karşı -sözgelimi *birleşik partinin programına esas olacak temel ideolojik konuların görüşülmesi vb.*- direnmektedir. Ve bu tutum, *hangi hareket içinde olursa olsun tüm komünistlerin en içten arzusu olan bilimsel sosyalist hareketteki bölünmüşlüğü giderilmesine hizmet etmemektedir.*

Biz bu olumsuzluğun aşılacağına kesinlikle inanıyoruz. Çünkü bilimsel sosyalistlerin örgütsel birliği, bu ideolojinin bilimsel ve ötenmesi imkansız bir gereğidir. Ve çünkü birlik hedefinin arkasında işçiler vardır, emekçiler vardır, aydınlar vardır, ve nihayet proletarya enternasyonalizmi vardır.

DÖRTLÜ SIYASİ İŞBİRLİĞİNİ GELİŞTİRMEK

Toplantıyla ilgili bir ikinci olumsuzluk, *demokratik platformda işbirliği* konusunda, 12 Eylül darbesi öncesinde oluşturulan "Dörtlülük Siyasi İşbirliği"nin dördüncü tarafının eksikliği idi. Bugün Türkiye işçi sınıfının, emekçi halkın, demokrasi güçlerinin, Kürt ulusal demokratik hareketinin acil hedefi, biran önce cuntadan kurtulmaktır. Bu nedenle de Türkiye'de faşizme karşı ne kadar toplumsal güç, hareket, kişi varsa hepsini tek bir demokrasi cephesi içinde cuntaya karşı mücadeleye seferber etmek en hayati görevimiz olmaktadır. Faşizme karşı mücadelenin bu en temel ilkesini her zaman vurgulayan TSİP, daha 1981 yılı başında taraflara yaptığı çağrıda "siyasi birlik" toplantısından ayrı Dörtlülük İşbirliği'nin yeniden canlandırılması amacıyla "demokratik işbirliği" toplantısını önermişti. Ne çareki TSİP'den kaynaklanmayan çeşitli nedenlerle böyle bir toplantı gerçekleşmedi. Ve kaçınılmaz olarak demokratik işbirliği konuları Devrimci Demokratlar bulunmadan ele alındı.

TSİP demokratik işbirliğini ilgilendiren konuları, üç partinin kendi aralarında görüşmelerine karşı değildir; aksine böylesinin partiler arasındaki ilişkileri ve bağları geliştirip güçlendireceğine

inanmaktadır. Ama TSİP demokratik işbirliği konusunda bugün somut bir adım atılacaksa bunun demokrasi saflarında mümkün olabilecek en geniş güçler kapsamında başlatılmasından yanadır. Ve kuskusuz ki, bu noktada 12 Eylül darbesi öncesinden geri bir seviyeden başlamamak gerekir, bunu aşmak gerekir. TSİP'in tüm çabaları bu doğrultuda olmuştur, bu doğrultuda olacaktır. Nitekim toplantının kararında demokratik platformdaki çalışmaların, mümkün olan en geniş kapsama ele alınması özenle vurgulanmıştır. TSİP, demokratik işbirliği konusunda 12 Eylül öncesinden daha dar bir kapsamla somut adım atılmasından yana değildir. Ve gönül isterdi ki toplantı sonucunda yayınlanan bildirinin altında mümkün olabilecek en geniş demokrasi güçlerinin, en azından Dörtlülük İşbirliği'nin 4. tarafının imzası bulunsundu!

Görüldüğü gibi toplantının olumsuzlukları, ne göz yumulacak ölçüde basittir ne de üstesinden gelinmeyecek kadar karmaşık ve zor. Biz, bilimin gereklerine uyulduğu, hayatın gerçekleri görmezden gelinmediği, iyiniyetle davranıldığı ve yoldaşca ilişkilere değer verildiği ölçüde bu olumsuzlukların bir süreç boyunca aşılacağına inanıyoruz.

Kaldı ki toplantının ağır basan olumlu yanları da bizim bu inancımızı pekiştirmektedir.

TOPLANTI OLUMLU OLMUŞTUR

Birincisi toplantının gecikmeyle de olsa yapılmış olması başlıbaşına bir olumluluktur. Üç partinin en üst düzeydeki temsilcileri ilk defa bu toplantıda bir araya geldiler. İlk defa bu toplantıda partiler arasındaki ilişkiler gözden geçirildi, çeşitli hayati meseleler tartışıldı, görüşüldü.

İkinci bir olumluluk, partilerin pek çok konuda birbirlerinin görüşlerini en dolaysız yoldan algılayıp değerlendirmeleri olmuştur. Parti temsilcilerinin değişik konulardaki detaylı açıklamaları, ele alınan konuların çeşitli veçheleriyle tartışılmaları, her partinin, diğerlerinin görüşlerini daha iyi kavramasına, her partinin birbirini daha iyi tanımasına hizmet etmiştir. Böylece tarafların nasıl yapıldığı, nasıl yapılmayacağı, meselelerin çözümünde hangi yolların izlenmesinin en makul ve yapıcı olabileceği noktasında, taraflar daha rasyonel bir noktaya gelmişlerdir. Açık ki, böylesi toplantıların makul aralıklarla sürdürülmesi, partilerin birbirlerini daha yakından tanıyıp değerlendirmelerine, meselelerin çözümünde daha uygun metodlar yaratılıp geliştirilmesine hizmet edecektir.

Üçüncü bir olumluluk toplantı sonucunda kaleme alınan bildiridir. Bildirinin partilerin teker her biri açısından *yeni bir yanı yoktur*. Hatta bildiriyi Türkiye'ye yeterince yer ayırmadığı için eleştirenler çıkabilir. Hatta hatta, bildirinin TSİP'nin özgül politikasının gerisinde kaldığı da söylenebilir. Bütün bunlar olabilir. Çünkü bildiri birbirinden farklı örgütleri ve politikaları bir araya getirmiştir. Ve çok doğal olarak da, bildiri partilerin hepsinin kabul edebileceği bir çerçevede için-

de kalmıştır. Aksi olsa, yani herkes kendi özgül politikalarında sonuna kadar ısrar etse ne biraraya gelinebilir, ne de bildiriyi yayınlanabilir. Böylece durumlarda iş yapmanın yolu karşılıklı tavizlerden geçer. Yeter ki ilkelere, proletaryanın ideolojik bağımsızlığından taviz verilmesin! İşte TSİP'in güttüğü işbirliği politikasının temel ilkesi budur. Ve TSİP demokratik işbirliği söz konusu olduğu sürece ideolojiden ve anti-faşist cephe mücadelesinin ilkelere taviz vermemek şartıyla her türlü yolu deneyecek, kendi özgül bilimsel değerlendirmelerinden farklı değerlendirmeler için, bunlar bilimle çelişmediği sürece, TSİP'in kendi köşeli politikasını kapsayacak yuvarlaklıktan çıkıp farklı bir köşeliğe varmadıkça, taviz vermenin kaçınılmaz olduğu her durumda, anti-leninist "taviz yok" sekteleşimine düşmeyecektir. Ve unutmamalıdır ki ortaklaşa metinler, o ortaklığın içinde yer alanların en marjinalinin damgasını daha çok taşır. Bu yüzden TSİP'in özgül bilimsel politikasının köşeliliğini ortak açıklamalarda bulamayanlar, ortada bu bilimselliğe bir aykırılık olmadığı sürece anlayışla ve hoşgörüyle davranmayı bilmelidirler. Ve daha genel bir çerçeveye içinde birleşilmiş olmanın taşıdığı olumluluğu her zaman ön plana çıkarmalıdır.

"TOPLANTI KARARI"NI HAYATA GEÇİRMEK

Bir dördüncü ve kuşkusuz en-önemli olumluluk Ortak Açıklama'nın ikinci paragrafında özetlenen "toplantının kararı"dır. Partiler arasındaki ilişkileri, çalışmalarını ve işbirliklerini düzene koymayı, işletmeyi ve ilerletmeyi sağlamak amacıyla ayrıntılı bir şekilde sistemleştirilen bu karar -sosyalist hareketin tarihinde ne yönde bir gelişmeye yol açarsa açsın- bir kilometre taşı niteliğindedir. Bu kararla birlikte sakınmadan söylenebilir ki marksist-leninist hareket yeni bir döneme girmiştir. Çünkü karar her üç partinin önmüzdeki dönemdeki ilişkilerini ve işbirliklerini sistemleştirmekte, onları kaçınmaları mümkün olmayan yükümlülükler ve sorumluluklarla karşı karşıya bırakmaktadır. Artık işbirliği, cephe, ortak çalışmalar, cephe programı hazırlanması, sendikalarda, gençlikte, yığın örgütlerinde çalışmaların birleştirilmesi vb. çok önemli hayati konular birer istek, birer temenni olmaktan çıkma yoluna girmişlerdir, girmek zorundadırlar. Çünkü artık ortada tarafların kendi iradeleriyle bağlandıkları, onlara yön veren bir metin, bir karar vardır. Şimdi bütün mesele bu kararın gereklerini yerine getirmek, bunu hayata geçirmektir. Ortaklaşa çalışmalar konusunda yıllardır hayatın kendisinden çıkararak somut önerileri getiren, bunların sözleriyle yetinmeyip gereklerini yerine getirmek için var gücünü sarfeden TSİP sözünün eri olduğunu bir kez daha isbat edecektir. Ve "toplantı kararı"nın tüm tarafları, kararın gereklerinin hayata geçirilmesi için olanca cabalarını seferber ettikleri ölçüde halkımızın faşist cuntadan kurtulacağı günler o ölçüde yakınlacaktır. Bu süreç, karşılıklı etkilenmeler ve hayatın kendisinin dayatması sonucu siyasi birliğin önmündeki engelleri de temizleyecek, böylece işçi sınıfının, emekçi halkın sömürü ve baskıyı ortadan kaldırmaya yönelik iktidar mücadelesi o ölçüde güçlenip etkinlik kazanacaktır. Açık ki bu olumluluk, yani, "toplantı kararı" terazinin olumluluklar kefesini tek başına daha ağır bastırmaya yetecek bir olgudur.

10. dünya sendikalar kongresi

Dünya Sendikalar Federasyonu'nun 10. Kongresi 10-15 Şubat tarihleri arasında Havana'da yapıldı.

Kısaca 10. Dünya Sendikalar Kongresi diye anılan Kongreye, 126 ülkeden 269 milyon emekçiyi temsilen 368 örgüt delegasyonu ve 1200 delege katıldı.

Birçok uluslararası örgütün de temsil edildiği Kongre'de barış sorununu her geçen gün artan önemi, tekelere karşı mücadele, uluslararası sendikal dayanışma, ulusal ve sosyal kurtuluş için savaşan halklarla dayanışma üzerinde önemle duruldu.

Kongre'ye Türkiye'den TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu, DISK Yürütme Kurulu Üyesi ve Maden-İş Genel Başkanı Vekili Kemal Daysal, Tekstil Sendikası Başkanı Vekili ve DISK GYK yedek üyesi Selahattin Uyar katıldılar.

Kongre, DSF Başkanı Sandar Gaspar'ın Başkanlığında geniş bir Kongre Divanı tarafından yönetildi.

●Sandar Gaspar yaptığı kısa açış konuşmasında 9cu Kongre ile 10cu Kongre'ye kadar geçen sürede ölen sendikacıları da andı; bu kapsamda Türkiye'den Kemal Türkler, Ertan Andaç ve Kenan Budak'ın isimlerini de verdi.

Gaspar açış konuşmasıyla birlikte ev sahibi Küba'nın Devlet Başkanı Fidel Castro'yu kürsüye davet etti.

●Castro, delegelerin sürekli ve coşkun sevgi gösterileri altında yaptığı 2 saat süren konuşmada barış başta olmak üzere çeşitli dünya sorunlarına değindi, Amerikan emperyalizminin saldırganlığını lanetledi, ABD'nin Latin Amerika'daki kanlı oyunlarını teşhir etti, El Salvador halkını selamladı, ABD'nin Küba'ya karşı uyguladığı ekonomik ambargoyu ve askeri ablukayı, sürekli artan askeri tehditlerini ve sinsice sürdürdüğü bakteriyolojik savaş dile getirerek, bir Amerikan işçisi halinde Küba halkının son ferdine kadar savaşacağını ve emperyalizme boyun eğmeyeceğini vurguladı, emperyalizme ve onun belkemiği olan çokuluslu tekelere karşı mücadelede uluslararası işçi sınıfı hareketinin ve sendikaların önemini dile getirdi, dünyanın dört bir yanında emperyalizme, uluslararası gericiliğe, yeni-sömürgeciliğe, faşizme ve ırkçılığa karşı mücadele eden halklara Küba halkının dayanışma selamlarını iletti.

●SBKP Merkez Komitesi Genel Sekreteri ve Yüksek Sovyet Prezidyumu Başkanı Leonid Brejnev'in mesajından başlayarak mesajların okunmasına geçildi.

●Daha sonra DSF Geçici Genel Sekreteri İbrahim Zekariya'nın faaliyet raporunu okumasıyla Kongre çalışmaları başladı. Komisyon seçimleri yapıldı. Türkiye Genel Kararlar Komisyonunda temsil edildi.

TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu'nun yazılı metninin İngilizce çevrisi delegelere iletildi; Gazioğlu yaptığı özet konuşmasında geçen kongreden bu yana Amerikan emperyalizminin barış ve yumsama düşmanı politikasının tımandığı, Beyaz Saray ve Pentagon tarafından dünyada soğuk savaş rüzgarlarının estirildiğini, buna bağlı olarak anti-komünizmin ve anti-sovyetizmin azgınlştırıldığını, ABD'nin Sosyalist Polonya'da yerli bozguncularla işbirliği halinde kargaşa yarattığını, ülkedeki karşı-devrimin önünü kesmek için hükümetin başvurduğu haklı ve meşru önlemlerle Reagan yönetiminin sosyalist sistem düşmanı politikasının bütün tımandırıldığını belirtti ve emperyalizmin, karşı-devrimin ve kilisenin

KENAN EVREN'E TELGRAF

General Evren
ÇANKAYA

Dünyanın her yerinden 260.000.000 emekçiyi temsil eden 10. DSF Kongresi delegeleri DISK yönetici ve militanlarına karşı açılan dava ve koğuşmaların durdurulmasını, bu kişilerin derhal serbest bırakılmasını talep eder.

TÜRKİYE ÜZERİNE KARAR

Dünya sendikal hareketi Türkiye'de sendikacıların karşı karşıya kaldıkları gaddarca baskı ve koğuşturmayı, bu ülkede tüm sendikal haklar ve demokratik özgürlüklerin ortadan kaldırılmasını kınar.

Kongre DISK ile tam dayanışma içinde olduğunu belirtir ve askeri rejimden 52 sendikacının idama mahkûm edilmesiyle sonuçlanabilecek düzrece davalara son verilmesini talep eder.

Türkiye'deki tüm tutuklu sendikacılar derhal serbest bırakılmalı, sendikal hak ve demokratik özgürlüklere tam olarak saygı gösterilmelidir.

oyuncağı olan Dayanışma'nın bu niteliğiyle bir işçi sendikası değil, bozguna amaçlar güden bir çeşit yarı-siyasal örgüt olarak yönlendirildiğini belirtti.

ABD'nin bölgeye değin politikalarını ve Türkiye'ye yüklediği misyonu belirten TÖB-DER Genel Başkanı 12 Eylül faşist darbesinin bir Amerikan tezgahı olduğunu örnekleriyle gösterdi, Türkiye'deki Kenan Evren cuntasının işçi sınıfımıza, Türk ve Kürt halklarına, tüm demokrasi güçlerine karşı uyguladığı zulmü dile getirdi. İşçi haklarına karşı güdülen politikayı, sendikal hakların bütünüyle yokedildiğini, DISK ve TÖB-DER davalarını, işkenceleri, askeri-toplama kamplarındaki zulmü dile getirdi.

DISK Yürütme Kurulu üyesi Kemal Daysal ise dünyada barış ve yumsamayı dinandırmayen ve gerginlik politikasını derinleştirilen Reagan yönetimi olduğunu söyledi. 12 Eylül'ün ABD bilgisi altında gerçekleştirildiğini, Weinberger'in Türkiye'ye gelişinin DISK davasının hemen öncesine rastladığını hatırlattı. Polonya konusunda ABD'nin "timsah gözyaşları" döktüğünü söyledi. Türkiye'deki geniş siyasal tutuklamaları, 3000'den fazla idam talebini dile getirdi.

DISK'e gösterilen uluslararası dayanışmaya teşekkür etti, bu konuda DSF, DİK ve UHSK arasında ortaya çıkan görüş birliğini kutladı.

●Kongrede DISK'le dayanışma kararı alındı, Kenan Evren'e bir telgraf çekildi.

●Türkiye delegasyonu 15 kadar delegasyonla ikili resmi görüşmeler yaptı. Türkiye ve Kıbrıs delegasyonları tarafından ortak bir bildirme yayınlandı.

●Ayrıca Öğretmen örgütlerinin yaptığı toplantıda TÖB-DER Genel Başkanı Gazioğlu Türkiye'deki durumu ve baskıları anlatan bir konuşmayla delegasyonlara bilgi verdi.

●Türkiye delegasyonu, büyük bir ilgi toplayan bir basın toplantısı yaparak Türkiye, ile ilgili gerçekleri ayrıntılı olarak açıkladılar.

(Devamı 7. sayfada)

MIHAIL SUSLOV ÖLDÜ

Sovyetler Birliği
Komünist Partisi
Merkez Komitesine

Aziz Yoldaşlar,

Sovyet halkının ve uluslararası proletaryanın seçkin evladı Mihail Suslov Yoldaşın ölümünden duyduğumuz derin üzüntüyü ifade etmek isteriz.

Tüm hayatını Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizminin yüce ideallerine adanmış Suslov Yoldaşın değerli anısı, hiç kuşkusuz, dünya komünist hareketinin akışında ve dünya halklarının topyekün barış, demokrasi, bağımsızlık ve sosyalizm mücadelesinde daima yaşayacaktır.

SBKP'ye ve Sovyet halkına en içten başsağlığı dileklerimiz sunarız.

Barış ve Sosyalizm Savaşçısı Suslov Yoldaşın 60 Yıllık Üstün Mücadelesine Selam!

Yüce Lenin'in Partisi SBKP'ye Selam!

Türkiye
Sosyalist İşçi Partisi
Merkez Komitesi

Komitesi Sekreterliğine seçildi. 1949-51 yılları arasında Merkez Komitesi Yayın Organı Pravda'da Başyazar (şefredaktör) olarak görev yaptı.

1952'den 1953'e ve 1955'den 1966'ya kadar MK Prezidyumu (Başkanlık Kurulu) üyeliğinde bulundu. 1966'da MK Politbüro üyeliğine seçildi. Ölünceye ka-

dar Politbüro üyeliği ve MK Sekreterliği görevini sürdürdü.

Bilindiği gibi Mihail Suslov son dönem Parti Kongrelerinde en yaşlı üye olarak Kongreyi açan yöneticiydi.

Suslov, SBKP'deki uzun geçmişi ve Parti'nin en üst lider kadrosunun önde gelen bir ismi olduğu gibi, bütün dünya komünistleri tarafından ideolojik çalışmaları, yazılı yapıtları yakından izlenen bir Marksist Leninist'ti. SBKP'nin sağlam ideolojik konumunun bir ürünü olan Suslov'un ideolojik çalışmaları arasında maoizme karşı dünya çapında yürütülen ideolojik mücadele ve maoizmin kısa zamanda değişire edilerek, onun işçi sınıfı bilimine aykırı niteliğinin en çarpıcı bir şekilde ortaya çıkarılıp, safdışı edilmesinde Sus-

(Devamı 7. sayfada)

TSİP'DEN ŞİLİ KOMÜNİST PARTİSİNE 60. YIL MESAJI

Şili Komünist Partisi
Merkez Komitesine

Aziz Yoldaşlar:

Partiniz'in 60. yılı dolayısıyla düzenlediğiniz toplantı için nazik davetinize teşekkür ederiz.

Öncelikle şanlı Şili Komünist Partisi'nin 60. Kuruluş Yıldönümünü yürekten kutluyoruz.

60 yıldır sınıf savaşları içinde mücadele veren siz yoldaşlarımız, Şili'li komünistlere olan derin saygılarımızı ifade etmek istiyoruz.

Faşist Pinochet diktatörlüğünün zulmüne ve kanlı terörüne karşı yorulmak bilmez bir mücadeleyi sürdüren kardeş Şili Komünist Partisi'ne, Partimiz Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin militan duygularını iletiyoruz.

Türkiye işçi sınıfı ile Şili işçi sınıfı arasındaki enternasyonalist sınıf dayanışmasını bir kez daha dile getirmekten kıvanç duyuyoruz.

Ve nihayet, Türkiye'li tüm anti-faşistlerin Şili yurtseverlerine ve tüm anti-faşistlerine selamlarını sunuyoruz.

Değerli Yoldaşlar:

Ülkelerimiz arasındaki onbinlerce kilometrelik mesafeye rağmen Şili ve Türkiye halkları bugün aynı kaderi paylaşmaktadırlar. Her iki ülke de halen askeri faşist diktatörlüklerin çizmeleri altındadır. Ve hem Şili hem de Türk generallerinin çizmelerinin markası aynıdır: onların hepsi Pentagon malı Amerikan postallarıyla diktatörlüklerini kurmuşlardır. Her iki rejim de aynı sınıf karakterini taşımaktadır. Hatta her iki diktatörlüğün egemen askeri konseyleri bile aynı CIA patentiyle isimlendirilmiştir. Şili'nin Pinochet'sinin de, Türkiye'nin Evren'inin de üst diktatörlük organlarının adı Milli Güvenlik Konseyi'dir.

Şili'deki ve Türkiye'deki faşist diktatörlükler ülkelerimizde tüm demokratik özgürlükleri yoketmişler, insan haklarını bütünüyle ortadan kaldırmışlar, vahşetin ve zulmün egemenliğini ilan etmişlerdir.

Ama onlar sadece birşeyi, en önemli şeyi, yapamamışlardır: halklarımızın bağrındaki özgürlük meşalesini söndürememişlerdir. Bizleri dizlerimizin üzerine çökertememişlerdir.

Kardeşler:

Önümüzde faşizme karşı çileli, kahırlı ve çetin mücadeleler var. Ve hiçbirimizin kuşusu yok ki, Şili'de Şili halk güçleri, Türkiye'de Türk ve Kürt halkları sonuna kadar mücadele edecekler ve nihai zaferi mutlaka kazanacaklardır.

Şili halkının kahraman evlatlarına selam!

Halklarımızın kardeşliğine ve dayanışmasına selam!

Selam faşizme boyun eğmeyenlere, özgürlük bayrağını teslim etmeyenlere, Selam sosyal ve ulusal kurtuluş için mücadele edenlere!

Yaşasın Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi.

Yaşasın Şili Komünist Partisi.

VENCEREMOS-ZAFER BİZİMDİR.

GERÇEK 200

(Baştarafı 1. sayfada)

12 Eylül askeri-faşist darbesiyle birlikte başlayan dönem ise gazetemizin hayatındaki üçüncü evreyi oluşturdu.

Darbeyle birlikte, gazetenin yeni koşullarda işlev kazanması için başlayan teknik hazırlıklar tamamlandı, ilk değerlendirme yazıları için kollektif görüşlerin saptanması için geçen zamanla birlikte, GERÇEK'in 189cu sayısı Kasım ayında yayınlandı.

Ve yukarıda da anlattığımız gibi 194cü sayının yayınlandığı 1981 Temmuz ayından beri de düzenli bir aylık organ olarak işlevini sürdürmeye devam etti. Bu arada, gelişen hareketin ihtiyacına uygun olarak son sayılarda yapılan geliştirmelerle (dış sayfalarının bir yığın organı, iç eklerinin ise kadro yayını niteliği kazanmasıyla) GERÇEK'in etkinliğinin ve yayınlığının artması bakımından pratik değeri kısa zamanda meyvalarını veren başarılı uygulamalara geçildi.

Ve gazetemizin 199cu sayısında DISK davasıyla ve DISK'in 15ci Kuruluş Yıldönümüyle ilgili olarak yayınlandığı ilaveler, onun şimdiki okuyucu kitlesini de aşıp fabrikalarda elden ele doladı, soyunma dolaplarının kuytularından gecekonduların bitan gazıyla aydınlatılmış odalarına kadar uzandı.

10. DÜNYA SENDİKALAR KONGRESİ

(Baştarafı 5. sayfada)

●Salvador Allende'nin eşinin de konuştuğu Kongre'de 100'ü aşkın sözcü konuşarak uluslararası işçi hareketinin barış görevlerine, sorunlarına ve kendi ülkelerindeki duruma değindiler.

●El Salvador'da Amerikancı cuntaya karşı silahlı mücadele yürüten FMLN (Farabundo Marti Kurtuluş Cephesi) sözcüsü coşkun tezahüratla karşılanan bir konuşma yaptı.

●Kongre tüm delegelerin hep bir ağızdan kendi anadillerinden söyledikleri Enternasyonal ile son buldu.

İŞÇİ ÜCRETLERİ ÖDENMİYOR

(Baştarafı 2. sayfada)

Bu sömürü düzeninin, bir daha ayağa kalkamayacak kadar iflas etmesi demektir. Bu ayrıca işbaşındaki yönetimin ne denli azgın bir işçi ve emekçi düşmanı olduğunun kanıtıdır. Kapitalizm bu kadar "caresiz" kaldıysa her yolu mübah sayacak kadar küstah bir yönetim ister. İşte kapitalizm ve işte yönetimi!.. Sadece Hitler Almanyasında, o da sadece enerjisi işkolunda çalışan işçilere anarjaya uygulanmıştı. Bir de temerküz kamplarındaki savaş esirleri ve anti-faşistler böylesine bedavaya çalıştırılmışlardı.

Bu acı ve katlanılmaz bir durum-

dur. Ama bundan daha acı ve katlanılmaz olanı, ücret alamayan işçilerin sözcülüğünü, bir hain sendikacının, Çelik-İş sendikası genel başkanı Şükrü Korkmazgider'in üstlenmiş olmasıdır. Bu sendikacı zat, işkolunda üretimin düşmüş olmasını, yüksek sıcakta çalışan Demir-Çelik işçilerinin, "erkekliklerini kaybettikleri" gerekçesine bağlıyor ve hükümetten işçilerin "affedilmesini" talep ediyor.

Kim kimden af dileyecek? Tersine, işçi sınıfımız bunların hesabını soracaktır. Hem de uzakta değil, yakın bir gün içinde. Kimsenin kuşkusunu olmasın. Bu menzile varılacaktır.

"...Ve zafer, hiç bir şeyi affetmeyecek kadar tırnakla sökülüp koparılacaktır!"

POLONYA ELBETTE TÜRKİYE DEĞİLDİR

(Baştarafı 8. sayfada)

her bakımdan kapitalizmden daha ileri bir tarihi aşama olan sosyalizmi kapitalist dünya ve gerici Kilise çevreleri tarafından ısrarla körüklenen karşı-devrimci saldırılardan korumak için harekete geçmişlerdir. Amaç ekonominin felce uğratılmasını önlemek, Polonya emekçilerinin sosyalist kazanımlardan yararlanmaya devam etmelerini sağlamaktır. Unutulmamalıdır ki Polonya İkinci Dünya Savaşı öncesinde geri kalmış bir tarım ülkesi iken bugün dünyanın on birinci gelişmiş sanayi ülkesi düzeyine sosyalizm sayesinde erişmiştir. Türkiye'de ise başını beş generalin çektiği gerici militarist cete, bir avuç işbirlikçi parababasının pis işini görmek için iktidarı gaspetmiştir. Amacı, kapitalizmin ülkenin başına açtığı sayısız ekonomide ve sosyal gailenin bahasını emekçi kitlelere silah zoruyla ödetmekten başka bir şey değildir. Faşist generaller ve asker-sivil yarıdakçıları Türkiye'de kapitalist sömürü ve baskıyı azami düzeye çıkarmak, gittikçe daralan, ufalan bir azınlık hesabına halkın tümünün boğazına sarılmak için yönetime el koymuşlardır. Şimdi de kapitalist sömürü ve baskının azgın ve hayin biçimini yıllarboyu sürekli kılmanın yolunu kotarmaktadırlar.

Nihayet, Polonya'da işçi sınıfının ve sosyalist devletin sağlam güçleri emperyalizme karşı dünya çapında verilen kavganın ana mihrağı olan sosyalist sistemin bağrında güçsüzlük yaratma, yara açma teşebbüslerine karşı harekete geçmişlerdir. ABD'li "soğuk savaş pasası" Haig'in, Sili'de Pinochet'in rezil diktasına övgüler düzerken, Polonya'da üç buçuk KOR provokatörünün "grev hakkı" üzerinde kıyametler koparması bundandır. Aynı şekilde, Polonya'da sosyalist ekonomiye soluk aldırılmayı hedefleyen ve üretimi durdurup kaos yaratmak isteyen ve buna da pişkin bir riyakar-

lıkla "grev" adını takan sosyalizm kundakçılarına arka çıkarken, Türkiye'de milyonlarca işçi ve emekçiye cehennem hayatı yaşatan grev kırıcısı faşist cuntayı öyle hararetle savunması da bundandır. Çünkü generaller ve yarıdakçıları Türkiye'de, emperyalizmin dünya çapında ana saldırı örgütü olan NATO'ya kulluklarını ispat etmek için tüm demokrasi kurallarını, Anayasayı, insan haklarını, Türkiye'nin altında imzası olan uluslararası belgeleri pervasızca çiğneyerek iktidarı gaspetmişlerdir.

Bir tarafta Polonya emekçilerinin, sosyalizmin, emperyalizme karşı mücadelelerinin çıkarları uğruna girişilen bir eylem, öbür yanda Türkiye emekçilerine kan kusturma, tekelci kapitalizme yeni imkanlar sağlama, saldırgan ve barış düşmanı NATO çıkarılarını sağlama bağlama uğruna gerçekleştirilen faşist darbe!

Bu ikisi arasında ne benzerlik olabilir?

Meseleyi sadece uluslararası hukuk normları ve Helsinki Konferansı ilkeleri açısından bile alsak, Polonya ile Türkiye olayları arasında hiçbir benzerlik yoktur. Polonya'da meşru anayasaya göre iktidarda bulunan sivil hükümet bu anayasanın olağanüstü kurallarını uygulamaya başlamıştır. Bütün anayasal kurumlar görevleri başındadırlar. Polonya'nın bütün yöneticileri meşru yöneticilerdir. Türkiye'de ise devletin maaşlı memurları olan ve anayasanın emri altında çalışmak zorunda bulunan Genel Kurmay Başkanı ve diğer kuvvet komutanları, DARBE yaparak devlet yönetimini gaspetmişler, kendilerini Devlet Başkanı ya da M.G.Konseyi ilan etmişler, meşru anayasayı ve onunla oluşmuş birçok temel kurumu ortadan kaldırmışlar, bütün yasama, yürütme ve yargı erkini kendilerine bağlamışlar, çıkardıkları emirnamelere "yasa" adını vermişlerdir. Yani Polonya yönetimi ne kadar meşru (yasal) ise, Türk yönetimi tam tersine o denli gayrimeşrudur (yasa dışıdır).

Tek benzerlik, her iki ülkede de aynı sosyalizm ve ilerleme düşmanı gizli, açık mihrakların ortaklığı karıştırmaları olmuştur. Polonya'da sosyalizme sözüm ona darbe indirmek için, Türkiye'de demokrasiyi boğazlamak için!

M. SUSLOV ÖLDÜ

(Baştarafı 6. sayfada)

lov'un özgül bir yeri olmuştur.

Çok genç yaşından beri işçi sınıfı davasına gönül veren ve bütün hayatını bu davaya adanmış Mihail Suslov'u, günümüzün bu büyük Marksist-Leninist savaşçısını 29 Ocak günü Kızıl Meydan'da yapılan bir törenden sonra toprağa verdik.

Anısı ve mücadelesi önünde saygıyla eğiliyoruz.

QUO VADIS BAY BERLINGUER?

İtalyan Komünist Partisi yönetimini elinde tutan ve öteden beri reel-politiker bir çizgi izleyen Bay Enrico Berlinguer ekibi bilimsel sosyalizmden sapmasını resmen tescil etti.

Ocak ayında yapılan İKP Merkez Komitesi Plenumu'nda İKP yöneticileri Polonya sorunundan yola çıkarak, Marksizm-Leninizmin temellerine, ve onun kopmaz bir parçası olan proletarya enternasyonalizmine, dünya sosyalist sistemi ve Sovyetler Birliği'ne, büyük Ekim Sosyalist Devriminin tarihsel konumuna karşı açık bir tutum takıldılar.

●İKP yönetimi, ABD Dışişleri Bakanı Haig'in 12 Ocak'da Brüksel'de yaptığı basın toplantısında kullandığı terminoloji içinde yer alan bir terimi aynen kullanarak, Polonya'nın içinde bulunduğu güçlüğü "Sovyet düzeninde kriz" diye nitelendi, yani bağımsız ülkelerin enternasyonalist temeldeki beraberliği olan Sosyalist Topluluğu tıpkı Reagan yönetimi gibi Sovyet hegemonyası tarzında algıladığını ortaya koydu.

●Plenum, Polonya sorununda Amerikan emperyalizminin, Polonya'lı karşı-devrimcilerin, katolik kilisesinin yani Haig'lerin, Walesa'ların, Glempl'erin paraleline düştü.

●Merkez Komitesi Plenumu imzasıyla yayınladıkları bildirmede, İKP merkez yöneticileri bununla da kalmayıp, Marksizm-Leninizmi de açıkça reddettiler. "Marksizm-Leninizmin yıllardır zaten kapitalist dünyada sorunları çözmekten uzak olduğunu, yol gösterici vasfını çoktan yitirmiş bulunduğunu" iddia eden Plenum Bildirgesi "Polonya olayları göstermiştir ki, Marksizm-Leninizm artık sosyalist dünyanın sorunlarını çözemekte, sosyalist toplumlara rehberlik edememektedir" diye ahkâm kesmektedir.

●İKP merkez yönetimi yıllardır gitgide ve adım adım uzaklaştıkları bilimsel sosyalizmle bütün bağlarını kestiklerini böylece nihayet ilan ettikten sonra, kendi yollarını "Üçüncü Yol"... "Avrupa Komünizmi", "Avrupa Solu" veya "Üçüncü Aşama" gibi terimlerle açıklıyorlar.

●Ne ki, İtalyan Komünist Partisi'nin sağ yönetiminin bu görüşleri bilimsel sosyalizmin kararlı savunucuları için hiç de yeni değildir. Günümüzden çok önce, Bern-

stein'ler, Kautsky'ler, Vandervedel'ler de ortaya çıkıp "Marksizm" için aynı şeyleri söylemişlerdi. Bu düşüncelerle yola çıkanların kısa zamanda nerelere vardıkları ibretle görüldü.

●Bu nedenle, İKP üst yönetiminin yeni bulgular ve dahiyane keşifler gibi ortaya attığı "Üçüncü Yol", "Üçüncü Evre" gibi kavramlar ise kapitalizm ile sosyalizm arasında bir üçüncü yol olduğuna dünyayı ikna etmek için 100 yıldır ter döken bayat reformist klişelerin 1980'ler dünyasındaki acemi bir tekrarıdır başka bir şey değildir.

●Sağ sapmanın ve bilimi inkarın somut bir örneğini veren İKP üst yönetimi ekibi, sadece işçi sınıfı bilimine ve enternasyonalizmine sövmekle kalmamakta aynı zamanda İKP'yi vareden ve bugünlere getiren teoriyi ve partinin temellerini de ortadan kaldırmakta, İtalyan işçi sınıfının ve İKP'nin devrimci geleneklerine ihanet etmektedir.

●Hemen söyleyelim ki, uluslararası işçi sınıfınının 150 yıla yaklaşan örgütlü politik mücadelelerinde, kimi ülkelerin partilerinde -ve hatta II Enternasyonal örneğinde olduğu gibi, hareketin uluslararası merkezi örgütünün tepesinde- böyle oportünist yönetimlerin geçici süreler egemen olduğuna rastlanmıştır.

●Fakat hepimiz biliyoruz ki, bu gibiler er veya geç tarihin çöp sepetini boylamaktan kurtulamazlar. Bu bakımdan İtalyan işçi sı-

nının ve onun politik hareketini somutlayan İKP'nin süreç içinde karşı karşıya bulunduğu bu bunalımı er veya geç aşacağından kimsenin şüphesi olmasın.

●Ne var ki, ABD emperyalizminin ve uluslararası gericiğin dünya sosyalizmine, uluslararası komünist harekete ve dünya barışına böylesine saldırdığı, soğuk savaş manevralarına hız verdiği şu dönemde, İKP üst yönetiminin bu favor, güncel planda emperyalizme avantaj kazandırıyor. Uluslararası anti-komünizmin ekmeğine yağ sürüyor, anti-Sovyetik histerinin deşirmesine ya taşıyor.

●Böyle olduğu içindir ki, Bay Enrico Berlinguer ve onun ekibi, İtalyan burjuvazisinden, NATO ülkelerinden, uluslararası arenadaki burjuva ideologlarından ve nihayet NATO Genel Sekreteri Nazi eskisi Joseph Lunn'dan övgü alıyor.

Bütün bunlardan sonra geriye İKP şeflerine şu soruyu sormak kalıyor: QUO VADIS? (x)

(x) Quo Vadis sözü Latince'de "Nereye gidiyorsun?" anlamına gelir. Özgül bir terim olarak uyarı anlamında kullanılır. Olumsuz, kötüye ve dönüşü olmayan bir kayboluşa doğru gidenler için kullanılır. Nitekim, bu kapsamda bir terim olarak, Neron, Calligula vb. gibi imparatorların hüküm sürdüğü Roma'nın son günlerindeki çalçılınlığı, çürüme ve kokuşmayı anlatan Quo Vadis Roma kitabına da isim oldu.

POLONYA ELBETTE TÜRKİYE DEĞİLDİR

Amerikan militarizminin has temsilcisi, eski NATO başkomutanı, şimdiki soğuk savaş uzmanı Haig geçen ay Bürüksel'de Polonya olaylarını bahane ederek Sovyetler Birliği'ne atıp tutarken, Türkiye'deki rejimin niteliği üzerine kendisine yöneltile bir soruya fena bozulmuş. Bizim cunta şaşakacıyı basının büyük bir takdir ve sitayişle aktardığına göre, soruyu soran gazeteciye "fena halde azarlayarak" terslemiş ve "Polonya ile Türkiye arasında hiç bir benzerlik yok" demiş.

ABD Dışişleri Bakanının Türkiye'

deki faşist diktatörlük rejimine haremle sahip ve arka çıkarak sarfettiği sözler üzerine söylenecek çok şey var. Bunlardan en önemlisi, gerçekten de "Polonya ile Türkiye arasında hiç bir benzerlik olmadığı" dır!

Polonya'da hayli zamandanberi büyümekte olan karşı-devrim tehlikesine karşı sosyalist güçler sosyalizmin kazanımlarını korumak için harekete geçmişlerdir.

Bundan başka, Polonya'da işçi sınıfının partisi ve sosyalist devlet, (Devamı 7. sayfada)

Gerçek

SORUMLU: R. Suna, YAZIŞMA ADRESİ: Wittelsbacherallee 119, 6000 Frankfurt a.M
BANKA HESABI: Dresdner Bank, Konto-Nr: 630453900, BLZ: 50080000, 6078 Neu-Isenburg